# COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

## CBN-advies 2014/9 – Afronding van betalingen in euro

## Advies van 10 september 2014[1]


I. Inleiding
II. Boekhoudkundige verwerking
A. Eerste methode
B. Tweede methode


### I. Inleiding

1. In het Wetboek van economisch recht wordt voor ondernemingen de mogelijkheid voorzien om een systeem in te voeren om betalingen af te ronden op een bedrag dat een veelvoud is van vijf eurocent[2] indien de consument het te betalen totaalbedrag betaalt in speciën.[3]

2. Deze afronding is een symmetrische, facultatieve afronding: een afronding naar beneden of boven op de dichtstbijzijnde 5 cent. Het bedrag dat wordt afgerond is het te betalen totaalbedrag en niet de samenstellende bestanddelen van dit bedrag. De keuze om de afrondingsregeling al dan niet in te voeren, behoort toe aan de onderneming.

**Voorbeeld 1**

Een klant koopt vier artikels. Deze artikels kosten respectievelijk 3,98 euro, 2,98 euro, 3,98 euro en 10,98 euro. Indien de onderneming de afrondingsregeling heeft ingevoerd, bedraagt het te betalen totaalbedrag 21,92 euro bij een betaling die niet volledig in speciën plaatsvindt en 21,90 euro bij een volledige betaling in speciën.

3. Indien een onderneming vrijwillig de afrondingsregeling heeft ingevoerd, geldt de afronding zowel voor de betalingen in speciën door de consument aan de onderneming als voor de terugbetalingen door de onderneming aan de consument.[4] Wanneer de betaling geheel of gedeeltelijk elektronisch verloopt, geldt de afrondingsregeling niet.[5]

**Voorbeeld 2**

We hernemen de gegevens uit het eerste voorbeeld. Het te betalen totaalbedrag bedraagt 21,92 euro bij een betaling die niet volledig in speciën plaatsvindt en 21,90 euro bij een volledige betaling in speciën. De klant betaalt met twee papieren maaltijdcheques ter waarde van 6 euro elk en een bankbiljet van 20 euro. De onderneming zal 10,10 euro teruggeven aan de klant.

### II. Boekhoudkundige verwerking

4. Een onderneming die de symmetrische afronding heeft ingevoerd, zal in de praktijk te maken krijgen met kleine verschillen tussen de loutere som van de aangerekende prijs van de verrichte prestaties en het totaalbedrag van de te betalen prijs. Dit verschil vloeit voort uit de wettelijke afrondingsregel en kan zowel positief als negatief zijn. De onderneming vermeldt uitdrukkelijk de toegepaste afrondingsregel op elk document waarop het te betalen totaalbedrag is vermeld.[6]

5. De Commissie is van mening dat het totale verschil tussen het totaalbedrag van de te betalen prijs en de som van de prijzen van de individuele prestaties, slechts een marginaal bedrag is ten opzichte van de totale omzet. Bovendien zal, gelet op het symmetrisch karakter van de afronding, een compensatie plaatsvinden tussen de positieve en de negatieve afrondingsverschillen. Om deze redenen is de Commissie van mening dat een onderneming die de symmetrische afrondingsregeling heeft ingevoerd, de vrije keuze heeft tussen de volgende methoden, of een gelijkwaardige andere methode, om de wettelijke afrondingsverschillen te boeken.

#### A. Eerste methode

6. Het bedrag dat de ondernemer inschrijft in het verkoopdagboek is het bedrag dat de consument heeft betaald. De samenstellende bestanddelen die zijn vermeld op het uitgereikte document worden niet verder uitgesplitst in het verkoopdagboek. Indien er een afronding heeft plaatsgevonden zoals hiervoor wordt beschreven, zal de onderneming dit afrondingsverschil niet afzonderlijk boeken.

**Voorbeeld 3**

De hernemen de gegevens uit het eerste voorbeeld[7]. De klant betaalt een bedrag in speciën van 21,90 euro. De onderneming noteert in het verkoopdagboek een opbrengst van 21,90 euro.

### B. Tweede methode

7. Het boekhoudregistratiesysteem splitst de verschillende bestanddelen die zijn vermeld op het uitgereikte document. Het eventuele verschil tussen de som van de samenstellende bestanddelen en het totaalbedrag dat het gevolg is van het afrondingsverschil wordt geboekt als een financieel resultaat. Indien dit afrondingsverschil een kost is, wordt dit verschil geboekt als een financiële kost.[8] Indien dit verschil echter een opbrengst is, wordt het verschil geboekt als een financiële opbrengst.[9]

**Voorbeeld 4**

We hernemen de gegevens uit het eerste voorbeeld[10]. De klant betaalt een bedrag in speciën van 21,90 euro. De onderneming heeft een geautomatiseerde kassa die rechtstreeks verbonden is met de boekhouding. Er wordt een opbrengst geregistreerd van 21,92 euro. Het verschil tussen deze geboekte opbrengst en het effectief ontvangen bedrag wordt geboekt als een financiële kost.

8. Bij de invoering van de afrondingsregeling in het Wetboek van economisch recht is de wetgever ervan uitgegaan dat men bij symmetrische afrondingen gemiddeld genomen exact het te betalen bedrag betaalt aangezien de afrondingen naar boven de afrondingen naar beneden compenseren.[11] De Commissie is dan ook van mening dat een onderneming er kan voor opteren om tijdens het boekjaar alle betalingsverschillen op één rekening te boeken. Wanneer op balansdatum per saldo een negatief of positief betalingsverschil wordt bekomen, moet vervolgens dit saldo finaal worden toegewezen aan een financiële kostenrekening respectievelijk een financiële opbrengstenrekening.

---

1 Onderhavig advies is tot stand gekomen nadat een ontwerp van het advies op 30 juli 2014 ter consultatie werd gepubliceerd op de website van de CBN.

2 Wetboek van economisch recht, Boek VI Marktpraktijken en consumentenbescherming, Hoofdstuk 2/1 Afronding van het te betalen bedrag, artikel VI. 7/1 tot VI. 7/3, ingevoegd bij de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance.

3 In de voorliggende context wil dit zeggen door de overhandiging van bankbiljetten en muntstukken uitgedrukt in euro of in cent, of via betaalmiddelen vergelijkbaar met bankbiljetten en muntstukken, zoals papieren maaltijdcheques, ecocheques, sport- en cultuurcheques, tegoedbonnen (Wetsontwerp houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, Verslag namens de Commissie voor de financiën en de begroting, Parl.St. Kamer 2013-2014, 53, nr. 3479/006, 23 en 26).

4 Wetboek van economisch recht, artikel VI. 7/2, § 1 en § 4.

5 Wetsontwerp houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, Verslag namens de Commissie voor de financiën en de begroting, Parl.St. Kamer 2013-2014, 53, nr. 3479/006, 26.

6 Wetboek van economisch recht, artikel VI. 7/2, § 2.

7 De btw-aspecten worden buiten beschouwing gelaten.

8 657 tot 659 Diverse financiële kosten.

9 756 tot 759 Diverse financiële opbrengsten.

10 De btw-aspecten worden buiten beschouwing gelaten.

11 Wetsontwerp houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, Verslag namens de Commissie voor de financiën en de begroting, Parl.St. Kamer 2013-2014, 53, nr. 3479/006, 23.